

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER 1. DÖNEM 1. YAZILI SORULARI

"Ben Kapıkulu Ocağı'nda görevli bir askeriyim. Üç ayda bir **ulufe** adı verilen maaş alırız. Savaş zamanı orduya katılır, savaş dışında başkentin güvenliğini sağlarız. Balkanlarda yaşayan **gayrimüslim** bir ailenin çocuğu idim. Köyümüze gelen askerler tarafından ailemin rızasıyla köyden alınarak Anadolu'da bir Türk ailenin yanına yerleştirildim. Daha sonra başkente gelerek Acemi Ocağı'nda askerlik eğitimi aldım. Buna 'Devşirme Sistemi' denir.

1-Osmanlı devletinde I.Murad Hüdavendigâr'ın kurdurduğu bu ordunun ismi nedir?

- a-Akıncılar b- Leventler b- Yeniçeri ocağı d-Donanma

1243 Köse Dağı savaşı sonrası harita ile ilgili hangi yargıya **ULAŞAMAYIZ**

- a- Selçuklu devleti siyasi birliğini kaybetmiş ve Anadolu'da beylikler kurulmuştur.
b- Anadolu'da, Türk beylikleri dışında Rum devletlerinin de toprakları bulunmaktadır.
c- Osmanlı beyliği, coğrafi konum olarak Bizans sınırında kurulmuştur.
d- Karamanoğullarının kurulduğu bölge, haçlılarla mücadele etmesini sağlamıştır.

3-

İletişim sırasında bulunduğumuz ortamdaki eşyaları düzenleme şeklimiz, giysilerimiz de iletişimin bir parçasıdır. Sözlü iletişim sırasında, içinde bulunduğumuz duygu durumuna ilişkin ses tonumuz, vücut hareketlerimiz, yüz ifadelerimiz, konuşmanın içeriği kadar etkili olabilir. Kimi zaman beden dilimiz, söyleyeceğimiz sözlerden daha fazla mesaj verir. Kullanacağımız ifadeleri bilinçli ve samimi bir şekilde aktarmamız, iletişimde çok önemlidir.

Öğretmenin yaptığı açıklamalar hangi sorunun cevabıdır?

- a-iletişim nedir? b-Etkili bir iletişim için nelere dikkat etmeliyiz
c-Kitle iletişim araçları nelerdir? d-İyi bir dinleyici nasıl olur?

4-

Hoca evin damından düşer. Acı içinde yerde kıvrılırken komşuları yardıma gelir.
"- Hocam, koca adamsın nasıl düştün damdan, biraz dikkat etseydin" derler.. Bu arada hocaya yardım etmek için çekiştirerek daha çok canını yaktıklarının farkına bile varmazlar. Hoca acılar içinde seslenir:
"- Siz çekilin, bana damdan düşen birini getirin, benim halimden ancak o anlar" diye bağırır . .

Nasreddin Hoca bu sözüyle iletişimde hangi unsurun üzerinde durmuştur?

- A) Jest
B) Empati
C) Etkili dinleme
D) Göz teması

5-Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı devletinin kısa sürede büyümesinin, **coğrafi konumuyla** ilgili bir açıklamadır

- a- Devlet adamlarının tecrübeli olması b-Bizans sınırına yakın kurulması
b- Güçlü ordular kurmaları d-Adalet ve hoş görü politikası uygulamaları

6- Osmanlı Devlet'inde, Divan-ı Hûmayun'un üyesi olan **kazasker**, **medreselerin** kontrolü, **kadılarının tayini** ve **yargı işlerini** yürütüyordu. Kazasker in günümüzde, Bakanlar Kurulu ' ndaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- a-Başbakan b) Maliye Bakanı c) Adalet ve Eğitim Bakanı d) Dışişleri Bakanı

7-Anadolu Selçuklularının yıkılma sebeplerinden hangisi **iç siyasi çekişmelerden** kaynaklandığını ifade etmektedir?

- a-Kösedağ savaşı sonrasında başlayan Moğol istilası
- b-Ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaşılması sonucu yaşanan taht kavgaları
- c-Fethedilen yerlerde yaşayan gayri müslim halkın isyan etmesi
- d-Haçlı seferleriyle yürütülen mücadeleler

8- Yükselme döneminde önemli ticaret yollarına (**İpek , Baharat , Akdeniz ve Karadeniz ticaret yolları**) hakim olan Osmanlı, bu ticaret yollarından beklenen **ekonomik kazanımı** elde **EDEMESİNİN** sebebi nedir?

- a-Tarım ve hayvancılığa önem verilmesi
- b-Avrupalıların coğrafi keşiflerle yeni yollar bulması
- c-Bu yollara gerekli yatırımın yapılmaması
- d-Bu dönemde dünyada ticarete ilginin azalması

9- İstanbul un fethinden sonra İtalya ya giden Bizans bilim adamları , İtalya da bilim ve kültür alanında çalışmalar yaptılar ve Rönesans hareketlerini başlattılar. Ayrıca güçlü toplarla surların yıkılması derebeylik rejiminin sonunu hazırladı ve krallıklar güçlendi. Bunların yanında ortaçağ kapandı ve yeniçağ başladı.

Paragrafta hangi **soruya, cevap** verilmiştir.?

- a- İstanbul'un fethinin Türk tarihine etkileri nelerdir?
- b- İstanbul un fethinin dünya tarihine etkileri nelerdir?
- c- İstanbul niçin fethedildi?
- d-Fethin dini sonuçları nelerdir?

Dolaylı iletişim insanların iletişimde tercih ettiği yöntemlerden biridir. Bazen duygu ve düşüncelerimizi telefonumuzdaki semboller ile ifade ederiz. Anadolu insanı da bazen konuşmak yerine renklerle, sembollerle, motiflerle duygu ve düşüncesini ifade eder. Bu yöntemlerden birisi de dünyada "Türk Danteli" olarak tanınan iğne oyaşının motifleridir. Anadolu kadını oyalarla sadece başörtüsünü süslemez, onları âdeta birer sözsüz iletişim unsuru olarak kullanır. İğne oyasıyla sevgi, acı, pişmanlık, öfke, düş kırıklığı, mutluluk gibi duygularını dile getirir. Örneğin eşine kızan bir bayan acı biber oyaş örtür. Kayınvalidesine iyi bir mesaj iletmek isteyen yeni gelin, çayır çimen oyaş işlenmiş yemeni hediye eder. Aramız çayırklar gibi püfür püfür, çimenler gibi iç açıcı olsun diye..

10-Parçaya en uygun **başlık** hangisidir?

- a-Anadolu İnsanın Sessiz İletişimi
- b-Teknoloji ve İletişim
- c- El sanatlarımız
- d- İletişim Benimle Başlar

11- Coğrafi keşiflerin nedenlerinden hangisi **ekonomik** gerekçelerle yapıldığını göstergesi **DEĞİLDİR**?

- a- Doğu ülkelerinin zenginliği ve Avrupalıların buralara gitmek için yeni yollar aramaları.
- b- İpek ve Baharat yolları ile gelen malların çok el değiştirmesinin fiyatları artırması.
- c- Avrupalıların dünyayı tanıma ve Hristiyanlığı yayma amaçları
- d- Avrupalıların, maddi sıkıntıları aşmak için atın ve gümüş gibi değerli madenlere ihtiyaç duyması

12- Kamera Kurbanları Hakkını Arıyor

Geçtiğimiz hafta TV'de kendisi ile röportaj yapmak isteyen TV muhabirlerini kabul etmedi ve kötü davrandı diye haber konusu yapılan ünlü bir kişi savcılığa suç duyurusunda bulundu. Ünlü kişi, TV muhabirlerinin kendisiyle görüşmek istediklerini o sırada meşgul olduğunu söylemesine rağmen muhabirlerin evine zorla girmek istediklerini bunu engellemek için sokak kapısını kapadığını, kimseye kötü davranmadığını belirtti. Ünlü kişi, şu soruyu soruyor: "Kapınıza kamerayla dayanıyorlar. Sizin görüşmek isteyip istemediğinizi sormuyorlar. o anda uygun musunuz, düşünmüyorlar. Çektikleri görüntüleri de istedikleri gibi yayınlıyorlar. Sizin yaşamınızı zedelediklerini düşünmeden, bizi neden reddediyorsunuz, basın özgürlüğü engellenemez diyerek TV'de, sizin izniniz olmadan çektikleri görüntüleri yayımlıyorlar. Bütün arkadaşlarım bana muhabirlere neden kötü davrandın, diye soruyor.

Metinde muhabirler, ünlü kişinin hangi **haklarını ihlal** etmişlerdir?

- a-Düşünce ve ifade-Doğru bilgi alma
- b-Özel hayatın gizliliği-Konut dokunulmazlığı
- c-Haberleşme hürriyeti - Kişisel verilerin korunması
- d-Yerleşme ve seyahat-Basın hürriyeti

Kösedağ Savaşı'nda (1243) Türkiye Selçuklu Devleti, Moğollara karşı ağır bir yenilgi aldı ve yıkılış sürecine girdi. Tarihçi İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Moğolların Türkiye Selçuklu Devleti üzerindeki baskısının bir iktidar boşluğunu ortaya çıkardığını belirterek bu durumun **Anadolu'nun çeşitli bölgelerine yerleştirilen Türkmen boylarının bağımsızlıklarını ilan etmesine yol açtığını söylemektedir.**

13-Metinde altı çizili bilgiyi destekleyen ifade hangi şıkta yer almaktadır?

- a- Anadolu da Türk siyasi birliği dağılmıştır.
- b- Selçuklular , Moğollara vergi vermeye başlamıştır.
- c- Birçok Anadolu şehrinde bilim ve kültür faaliyeti durmuştur.
- d- Anadolu da ekonomi ve ticaret zarar görmüştür

Rakipleriyle taht mücadelesine giren Bizans İmparatoru Kantakuzen (Kantakuzin) Orhan Bey'in yardımı ile tahtını korumayı başardı. Karşılığında ise Gelibolu'da küçük bir kale olan Çimpe'yi Türklere verdi. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki ilk toprağı olan bu küçük kale yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Avrupa yönüne yapılacak seferler için burası önemli bir üs vazifesi gördü.

14-Orhan beyin bu girişimi ile ilgili hangi yargı **doğrudur**?

- a- Bizans'ın içişlerine müdahale ederek siyasi ve askeri bir kazanç elde etmiştir
- b- Anadolu beyliklerinin Osmanlı ya yakınlaşması sağlanmıştır
- c- Osmanlı ilk donanmasını kurmayı başarmıştır
- d- Haçlıların Osmanlı ya saldırmasının önüne geçilmiştir

"Bizler başkent dışında yaşayan askerleriz. Osmanlı ordusunun en kalabalık gücünü bizler oluşturuyoruz. Devlet bize doğrudan maaş vermez. Bize bakmakla yükümlü tuttuğu kişilere tımar ismi verilen *dirlik* toprağı verir. Tımar sahipleri elde ettiği gelirin bir kısmı ile bizim bütün masraflarımızı karşılar. Savaş zamanı hızla orduya katılırız. Barış zamanı ise atlarımızla savaş talimi yapar ve ihtiyaçlarımızı karşılayan tımar sahibinin topraklarındaki üretimi denetleriz, tımar toprağı bölgesindeki köylerde asayiş de sağlarız. Tımar Sistemi, askeri bir sistem olmasının yanı sıra aynı zamanda idari bir sistemdir. Bu sistemde köylüler devlete vermeleri gereken vergiyi tımar sahibine verirlerdi.

15- Osmanlıda uygulanan **dirlik sistemi**(**tımar sistemi**) ile ilgili hangi ifade **YANLIŞTIR**?

- a-Tımar sipahiler bulunduğu bölgenin güvenliğini sağlıyordu.
- b- Hazineden para çıkmadan devlet,her zaman savaşa hazır asker yetiştirmiştir
- c-Devletin köylülerden vergi toplanması kolaylaşmıştır.
- d-Gayri müslim gençler bu ordunun ana unsurudur.

- Yaya ve müselleme ordusunu kurdu
- İznik'te ilk medreseyi açtı
- Divan teşkilatını kurdu

16-Orhan Gazi dönemiyle verilen bu bilgilerden, hangi alanda yapılan bir çalışma ile bir bilgiye ulaşamayız?

- a- Askeri b- Devlet yönetimi c- Ekonomi d- Eğitim

17- Osmanlı Devleti uyguladığı politikasıyla fethedilen bölgeyi Türkleştirmek ve İslamlaştırmak istemiştir. Süleyman Paşa Rumeli'deki kaleleri fethedince Orhan Bey'e "Rumeli şehir ve kalelerindeki Hristiyan aileleri Karesi vilayetine geçirip onların yerine de Anadolu'nun güneyinden konargöçer Türkmenleri, gönüllü gazileri, gaza eden dervişleri ve kendi arzusuyla gelip yerleşmek isteyen köylüleri gönderip eylemek gerek." demiştir. Metinde boş bırakılan yere hangi bilgi gelmelidir?

- a-Cihad b- Fetih c- İşgal d- İskân

18-

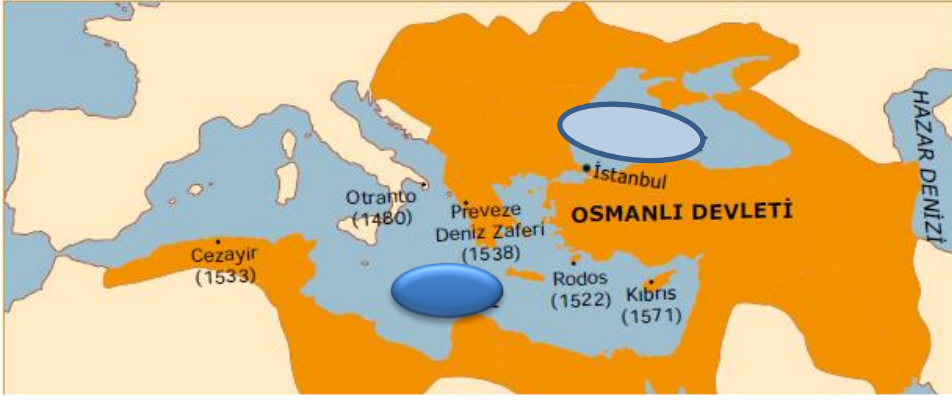
- Osman Bey'in Bilecik'i ,
 - ORHAN Gazi'nin Bursa'yı
 - I.Murad Hüdavendigar' ın Edirne yi fethetmeleri, kuruluş dönemi siyaseti ile ilgili hangi bilgiyi doğrular?
- a- Osmanlı, kuruluş döneminde topraklarını Bizans yönünde genişletmiştir.
 - b- Anadolu Türk siyasi Birliğini sağlamaya öncelik vermiştir.
 - c- Moğolların desteğini almaya çalışmışlardır
 - d- Donanma kurmaya yönelik girişimlerde bulunmuşlardır.

19-Aşağıda verilen kuruluş dönemi gelişmelerinden hangisi **Gaza ve cihad** politikası kapsamında **HAÇLILARLA** karşı gerçekleşen bir **siyasi** mücadele **DEĞİLDİR**?

- a-Çirmen savaşı b-Varna savaşı c-II. Kosova Savaşı d-Karesioğullarının fethi

20-Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde halka baskı yapmamış, gelenek, inanç ve yaşantı açısından halka tam bir özgürlük sağlamıştır. Buna göre, Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerde kalıcı olması aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Ekonomisini güçlü tutmasına B) Devşirme sistemini uygulamasına
- C) Adaletli ve hoşgörü olmasına D) Askeri güce önem vermesine

21-Haritada tarihleri ile belirtilen yerlerin fethedilmesi Osmanlı devletine hangi **siyasi kazanımı** sağlamıştır?

- a- Akdeniz de üstünlük
- b- Orta Asya hakimiyeti
- c- Balkanlarda ilerleme
- d- Anadolu siyasi birliği

22-Tanzimat sonrasında Osmanlı Devleti'nde birçok alanda olduğu gibi ekonomik alanda da değişimler yaşanmıştır. Özellikle 1838'de imzalanan Balta Limanı Ticaret Anlaşması ile yabancıların serbestçe ticaret yapabilmelerine imkân sağlanmıştır. Bunun sonucu yabancı sermaye yatırımları Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilemiştir. 1881 yılında Osmanlı Devleti'nin dış borçlarını ödeyememesi üzerine Duyun-u Umumiye İdaresi (Genel Borçlar) kurulmuştur. Bu açıklamaları hangi **başlık** altında toplayabiliriz?

- A-Osmanlı da ekonomik alanda yapılan yenilikler
- B- Osmanlı ekonomisinin zayıflama sebepleri
- C-Ticari anlaşmaların Osmanlı ekonomisine faydaları
- D-Tanzimat fermanı ekonomik bir belge midir

- 1826 Yeniçeri ocağının kaldırılması
- 1840 Posta Teşkilatı
- 1866 İzmir aydın demiryolu
- 1873 Batılı okullara açılması

23-Yandaki yeniliklere bakarak aşağıdaki hangi alanda yenilikler yapıldığı **söylenemez**?

- A) Yönetim B) Ulaşım C) Eğitim D) Askeri

24-

- 15. ve 16. yüzyıllarda Avrupalılar tarafından yeni ticaret yollarının ve kıtaların bulunmasına "....." denir
- Avrupa'da 15. ve 16. yüzyıllarda önce İtalya'da başlayan, daha sonra diğer Avrupa ülkelerine yayılan edebiyat , sanat , düşünce ve bilim alanındaki büyük yenilik, gelişme ve anlayışlara □.....□ denir.
- XVI.yy.da Avrupa' da dinsel alanda görülen yenilik hareketlerine denir.

Açıklamalarda boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi seçenekteki kavramlar gelmelidir?

- a-Reform-Coğrafi keşifler-Rönesans
- b-Coğrafi keşifler-Rönesans-Reform
- c-Rönesans-Reform –Coğrafi keşifler
- d-Coğrafi keşifler-Reform -Rönesans

25- Lale devrinde yapılan yeniliklerden hangisi Avrupa devletleri ile **diplomatik** ilişkilerimizi geliştirmeye yöneliktir ?

- a-İlk defa çiçek aşısı uygulandı
- b- Avrupa ülkelerine elçilikler açıldı
- c-Matbaa kullanılmaya başlandı
- d- Çini ve kağıt imalathaneleri açıldı